

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' - ΕΤΟΣ Α° (16°)

Ἀθήνα, Σάββατο, 9 Νοεμβρίου 1919

ΑΡΙΘ. 48 (857)

ΛΥΡΙΚΑ

ΡΟΔΟΥΛΑ

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΜΙΚΡΗΣ ΜΟΥ
ΑΔΕΡΦΟΥΛΑΣ, ΠΟΥ ΠΕΘΑΝΕ ΤΟΝ
ΙΟΥΛΙΟ ΤΟΥ 1917.

Εἶσονα νεκρή! Κι ὡς πρέπει
στὴ γενιά τὴν ἰδική μας
δάκρυα μόνο εἶχες γιὰ σκέπη
καὶ γιὰ ντύμα τὴν ψυχὴ μας.

Κι ὅμως στὸ φτωχὸ Σου ντύμα
Πῶς ἐφάνταζες, Ροδούλα!
Εἶσουν ἀπαλὴ σὰν κῆμα
καὶ γλυκεῖα σὰν τὴν Αὐγούλα.

Τὸ γραμμένο Σου χεῖλάκι
νὰ γελάσει λὲς ζητοῦσε
μὰ τοῦ πόνου τὸ φαρμάκι
τραγικὰ σοῦ τὸ σφαλοῦσε.

Καὶ τὸ βλέμμα Σου, ποῖο χέρι,
Ρόδο μου, τάχα τὸ ἐκράτη;
Ποῖο νὰ τόχε πάρει ἀστέρη
στὰ γαλάζια ἐπάνω πλάτη;

Τὰ ξανθὰ Σου τὰ μαλλάκια,
— ὦ! στερνὰ πού τὰ φιλοῦσα! —
μοιάζαν ἥλιου παιγνιδάκια
σὲ μιὰν ὄψη ἀνθογελοῦσα,

Κ' εἶχε πάρει τόση χάρη
τὸ νεκρὸ Σου προσωπάκι
πὺρ καρδιὰ καὶ νοῦς ἐδάρη
πῶς ἀνάσαινες λιγάκι!

ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΙΣΘΗΤΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΟ ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Τὸ θέατρο τοῦ Ὀδείου ξανάρχισε τὶς παραστάσεις του. Κ' ἴσως ἀλήθεια νάσαι ευχαριστο, οἱ εξακολουθεῖ στὴν Ἑλλάδα, ὅπου τόσο ἀπότομα κρημνίζεται κάθε ὁρμὴ, καὶ δεύτερο χρόνο μιὰ προσπάθεια μὲ τὸν ἴδιο πάντοτε σκοπὸ: τὴν ἀνύψωση τοῦ Ἑλληνικοῦ θεάτρου, τὴν πρόοδό του. Ἡ πρόοδος μένει πάντοτε σκοπός. Ἡ προχθεσινὴ παράσταση δὲν εἶταν ἀνώτερη ἀπὸ τὶς περσινές, δὲν εἶταν ἀνώτερη ἀπὸ τὴν παράσταση τοῦ «Ῥωμαίου καὶ τῆς Ἰουλιέττας», δὲν εἶταν ὅμως καὶ κατώτερη. Τὸ θέατρο τοῦ Ὀδείου δὲν ξέπεδε τουλάχιστο στὸ πρόχειρο, στὸ εὐκόλο, καὶ στὴν κοινοτοπία, δὲν ἀπαρνήθηκε τὸν ἑαυτό του, τὴν ἐπιθυμία τῆς Τέχνης, ὅπως δυστυχῶς τὸ «Ἑλληνικὸ Θέατρο», μετὰ τὶς πρώτες του ἀληθινὰ καλλιτεχνικές του ἐμφανίσεις, μετὰ τὸ ἀριστουργηματικὸ του ἀνέβασμα τοῦ Οἰδίποδα.

Τὸ «Ἑλληνικὸ Θέατρο» ὑπῆρξε στιγμῆς θέατρο, ἀλλὰ δὲν κρατήθηκε σ' αὐτὸ τὸ ἐπίπεδο· τὸ θέατρο τοῦ Ὀδείου ποτέ, ποτέ δὲν ἔδωσε, οὔτε ἀμυδρά, καλλιτεχνικὴ συγκίνηση καὶ ἀπόλαυση, ἐχτός μὲ τὸ μικρὸ Εὐδοφ, ὅπου τὸ χρωστά ἀποκλειστικὰ στὸ ἐμπνευμένο παίξιμο τοῦ κ. Τσιτσιλιάνου καὶ τῆς γυναίκας του, θέλει ὅμως καὶ ἐπιμένει νὰ γίνῃ θέατρο. Ἡ παράσταση τοῦ «Χειμωνιατικοῦ Παραμυθιοῦ» γιὰ νὰ εἶναι δυνατὸ νὰ συζητηθεῖ, καὶ νὰ μὴ χαρακτηριστεῖ ἀμέσως ἀνάξια κάθε κριτικῆς, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθεῖ παράσταση δημιουργημένου πιά θεάτρου, ἀλλὰ μόνον ἐπίδειξη ἀνώτερου σχολείου, «προσπάθεια» πρέπει νὰ κριθεῖ ὅπως κάθε τι νέο, ἀπλαστο ἀκόμα, πὺρ δίνει κάποιες ἐλπίδες γιὰ τὴν ἐξέλιξη του. Τὸ «φαικλὸ» εἶναι ἀπαραίτητο στὴν Ἑλλάδα, γιὰτι καὶ ἂν ἀναφαίνονται τυχαῖες ἀναλαμπές, δὲν ἔχουν ἀκόμα τοποθετηθεῖ οὔτε κἀν οἱ βάσεις τῆς Τέχνης.

Δυστυχῶς ἡ Διεύθυνση τοῦ Ὀδείου δὲν ἔχει ἀρκετὰ καταλάβει, ὅτι δὲ διευθίνει παρὰ σχολεῖο καὶ ἴσως γι' αὐτὸ, ἂν καὶ συγκρατεῖ τὶς προσπάθειές της στὸ ἴδιο πάντοτε ὅπως ἄρχισε σημεῖο τῆς καλῆς θέλησης, γιὰτι τὴν ἔχει πολὺ βαθιὰ καὶ πολὺ ἀγνή, νὰ μὴ μπορεῖ καὶ νὰ τὶς σπρώξει στὴν πρόοδο. Διαλέγει τὰ κομμάτια της, ὅπως θὰ τὰ διάλεγε ἓνα θέατρο συμπληρωμένο, καλλιτεχνικὸ, καὶ ἔχει μορφωτικὸ, μορφωτικὸ τοῦ ἴδιο ἑαυτοῦ του, καὶ συνειδητὸ τῆς ἀνεπιτησίας του νὰ δειρευθεῖ κἀν, ἀκόμα γιὰ καιρὸ, τὴν ἄδολη αἰσθητικὴ. Στὴν ἐκλογή τῶν κομματιῶν δὲν ἀκολουθεῖ καμιά σειρά, οὔτε ἀπὸ τὰ πῶ εὐκόλα στὰ πῶ δύσκολα, οὔτε χρονολογικῆ, οὔτε ἱστορικοφιλολογικῆ. Σπασμοδικὰ, χωρὶς σύστημα, καὶ γι' αὐτὸ ἄσκοπα, ἀρπάζει ὅ,τι τύχει καὶ τὸ ἀνεβάζει στὴ σκηνή. Φυσικὰ δὲν τὸ δικαιολογεῖ, ὅτι μὴ θέλοντας ἢ μὴ μπορώντας νὰ ἑοδέψει, ἀκολουθεῖ τυφλὰ τὸ ἀλλοτινὸ πρόγραμμα τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου. Δὲν εἶταν ἀλήθεια